

Афранцыз

революция

Афранцыз револиуциа

Афранцыз револиуциа Франция, иара Европа зегын атоурых ақынгын даара акрызтазкуа хтысны, цэыртраны ижалеит. Аамта къаңк иалагзаны ижало апъсахра дүкәа – абри ауп ареволиуциа захъзу.

Афранцыз револиуциа мөлдөсит 1789 – 1799 шыкескәе рзы. Абри ареволиуциа иахъянаны аеапъсахит анапхгара аформа. Уаанза Франция иабсолиуттэйз монархиан

иқаз. Уи иаанагоз, атәйла ахәйинтқар, амонарх имчра ду ҳәаа амамызт, зегъы иара инапатқа. Атәйла анапхгара зегъы азәы ихала инапы

ианын. Ареволиуциа ашътахъ абсолюттә монархия атыпъан икалеит ареспублика. Уаанза Франция ахәынтқар дыпъсаанза итәйла напхгара аиталар акәйн. Ареволиуциа

ашътахъ, республиканы ианықала, ахәын-тқарра аихабы далырхуа иалагеит ағхәара итаны, имчрагъы анкьеинпъш ҳәаа амамкәа иқамызт уажәшьта. Ахәынтқар ида егырт аполитикәагъы ирыидлон ахәынтқарра анапхгаразы атакпъхықәра.

Ареволиуциа иабзоураны атыхэа пътэеит ажэйтэтэи арежим, ауаажэларра ирылахэан – Ахақэитра, Аикарапа, Аешьара.

Бастилиа агара

Бастилиа – франциатэи тоурыхтэ бахтан. Уи зегъы еицырдыруан уа ахра зуаз арежим үэбэеи атагылазаашь баапьси рыла. Иара зегъ реиха ишәартаз ацэгьоуцәа ахътаркуаз, Франция ихадоу абаҳтақәа иреиуан.

1789 шықэса пүхынгэы 11 рзы бңярла еиқәных иқаз ажәлар иажәлан иргеит Бастилия. Уи убриақара ишырхәатәкъоз еипьш иңәбәаны, уағы дзымаиааниуа иқамызт. Усқан Франция акралс иқаз Лиудовик XVI ажәлар риааира идимкылар ада пъсыхә имамызт. Уи Париж республиканы ирылеихәеит.

Европаа ареволиуция ишацәшәаз

Париж республиканы ианрылархәа, ажәлар анаиааи ашътахь, Франция егырт ақалақьқәа рұқынгыы ирылагеит ажәлар рықәгыларақәа. Урт ауаа беиацәа рығонқәа рбылуан, идырхәуан. Ауаа рыпъстазаара апъсахра иақәгәйбуан, убри ақынтә иузынкыло иқамызт. Европатәи ахәынтқарракәа акыр Франция иқалаз ареволиуция иацәшәо иалагеит.

Европатәи ахәынтқаррақәа зегъы усқан монархиақәан, ахәынтқарцәа даара ишәо иалагеит, рымчра рцәрызыр ҳәа. Убри ақынтә Франциатәи арестпублика абацәа рацәафны иаиуит. Урт еиғыркааит Франция арестпублика иағылоз ахәынтқаррақәа реидгыла. Аха еғья еидгылара еиғыркааргы ареволиуциа иаиааниуз мчы ықамызт.

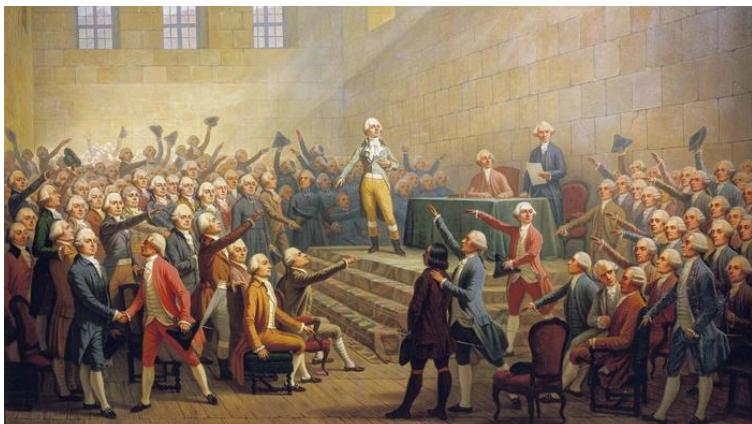
Афранцыз револиуциа тынчмөала, шыакатәарада имәпдүймсит. Уи иацын апъсреи арыщара дукәеи. Атәила амчрахь инеит

аиакобинцәа. Урт гэымбылцьбарақәан. 1793 шықсазы итрыжьит адтца, зыгэра рымгоз ауаа рөагыларазы. Дарбанзаалак ишәартоуп ҳәа

ирыпхъязоз ауафы, дкыдцан дыршыуан. Ускантәи аамтазы еихарак ауаа злахьдырхәуаз, гильотина ҳәа изыштыз ала акәын. Гильотина минутк ала ауафы дызшыуаз, ихы хызсоз мыруга цэйршәаган. Ареволиуция аамта иалагзаны гильотинала иршьит чц.ттт-Фык ауаа. Атыхэтәаны дара аиакобинцәа рхатақәагы шахьдырхәыз убастәкъоуп. Ауаа

рус мызбакәа, ирхароу тымтаакәа рышъразы гильотинахь идәйкәзырдон.

Ацыхәтәажәа

Ареволиуциа ашьакатәара ду шацызгы, Франция атоурых ақны уи акрызтазкуа атып, ааннакылоит. Афранцыз револиуциа иалшеит амонархиатә шъақәгылашья ареспубликатә хәынтарратә шъақәгылашьяхь иаигара егъырт атәйлақәа рөгъы, ауаагъы еиха ироуит азинкәеи ахақәиттрақәеи.